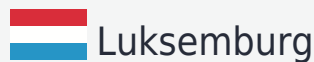

Pomoc prawna

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Jakie są koszty postępowania sądowego i kto je zazwyczaj ponosi?

Pomoc prawną (*aide judiciaire*) można przeznaczyć na pokrycie następujących kosztów procesu:

- opłaty skarbowej i opłaty rejestracyjnej;
- opłat pobieranych przez sekretariat sądu;
- opłat związanych z czynnościami dokonywanymi przez komorników i ich wynagrodzeń;
- opłat związanych z czynnościami dokonywanymi przez biegłych i ich wynagrodzeń;
- wynagrodzeń tłumaczy pisemnych i ustnych;
- opłat związanych z czynnościami dokonywanymi przez notariuszy i ich wynagrodzeń;
- wynagrodzeń świadków;
- kosztów podróży;
- kosztów publikacji;
- honorariów i uposażeń adwokackich;
- należności i opłat za dokonanie wpisów w rejestrze oraz należności i opłat związanych z hipoteką i zastawem;
- opłat za wydanie zaświadczeń o prawie innego państwa (*certificats de coutume*).

2 Na czym polega pomoc prawna?

Dzięki pomocy prawnej osoba fizyczna, która nie dysponuje wystarczającymi środkami finansowymi, może uzyskać wsparcie lub porady prawne udzielane przez adwokata na potrzeby konkretnej sprawy.

3 Jakie wymogi należy spełnić, aby otrzymać pomoc prawną?

Osoby, które nie dysponują wystarczającymi środkami, kwalifikują się do otrzymania pomocy prawnej do celów obrony swoich interesów, o ile są:

- obywatelami luksemburskimi lub
- cudzoziemcami uprawnionymi do osiedlenia się w Luksemburgu lub
- obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub
- cudzoziemcami traktowanymi na równi z obywatelami luksemburskimi do celów związanych z przyznawaniem pomocy prawnej na mocy umowy międzynarodowej lub
- nielegalnie przebywającymi w Luksemburgu obywatelami państw trzecich – w celu otrzymania zwrotu wynagrodzenia należnego im zgodnie z art. 572-7 kodeksu pracy (*Code du Travail*).

Pomoc prawną można również przyznać dowolnemu innemu cudzoziemcowi, który nie dysponuje wystarczającymi środkami, w toku postępowania dotyczącego przysługującego mu prawa do azylu, wjazdu na terytorium, pobytu lub osiedlenia się lub postępowania w przedmiocie jego wydalenia.

Analizę służącą ustaleniu, czy wnioskodawca dysponuje wystarczającymi środkami, przeprowadza się na podstawie łącznego dochodu brutto i całkowitego majątku wnioskodawcy oraz wszelkich innych członków

gospodarstwa domowego.

Powód nie może skorzystać z pomocy prawnej, jeżeli wytoczone przez niego powództwo wydaje się od początku bezpodstawne, gdy ma niewielkie szanse powodzenia lub gdy jego cel wydaje się nieproporcjonalny do potencjalnych kosztów.

4 Czy pomoc prawna przysługuje we wszystkich rodzajach postępowań?

Pomoc prawną można przyznać powodowi albo pozwanemu w postępowaniu procesowym lub nieprocesowym, niezależnie od tego, czy postępowanie to jest prowadzone przed sądem, czy też jest postępowaniem pozasądowym. Z wnioskiem o pomoc prawną można wystąpić w odniesieniu do dowolnego powództwa wytaczanego przed sądy powszechne lub sądy administracyjne.

Pomoc prawną można również przyznać w związku ze środkami zabezpieczającymi i procedurami służącymi wykonaniu orzeczeń sądu lub dowolnego innego tytułu wykonawczego.

Pomoc prawna nie przysługuje jednak właścicielom pojazdów silnikowych w sporach związanych z korzystaniem z takich pojazdów. Podobnie – poza wyjątkowymi i należyście uzasadnionymi przypadkami – z pomocy prawnej nie mogą skorzystać przedsiębiorcy, podmioty prowadzące działalność przemysłową, rzemieślnicy ani specjaliści, jeżeli spór dotyczy prowadzonej przez nich działalności lub wykonywanego przez nich zawodu; ogólnie rzecz biorąc, pomocy prawnej nie można również przyznać w sporach dotyczących działalności o charakterze spekulacyjnym prowadzonej przez osobę ubiegającą się o taką pomoc.

5 Czy istnieje odrębna procedura odnosząca się do sytuacji wyjątkowych?

W wyjątkowych przypadkach prezes właściwej izby adwokackiej (*Bâtonnier de l'Ordre des Avocats*) może – bez konieczności dopełnienia jakichkolwiek dodatkowych formalności – przyznać wnioskodawcy tymczasową pomoc prawną w odniesieniu do wskazanych przez siebie czynności procesowych.

6 Gdzie można uzyskać formularz wniosku o pomoc prawną?

Formularz krajowego wniosku o pomoc prawną można uzyskać w Luksemburgu od Centralnego Biura Pomocy Społecznej (*Service Central d'Assistance Sociale*, tel. 00 352 475821-1).

Można go również pobrać ze strony internetowej Izby Adwokackiej Luksemburga (www.barreau.lu) lub ze strony internetowej Izby Adwokackiej Diekirch (<https://avocats-diekirch.lu/fr/accueil>).

7 Jakie dokumenty należy załączyć do wniosku o pomoc prawną?

Do każdego wniosku o pomoc prawną należy załączyć:

- kopię dowodu tożsamości wnioskodawcy;
- [zaświadczenie potwierdzające fakt zarejestrowania wnioskodawcy i członków jego gospodarstwa domowego we Wspólnym Ośrodku ds. Zabezpieczenia Społecznego](#) (*certificat d'affiliation au Centre Commun de la Sécurité Sociale* – CCSS);
- w przypadku wnioskodawcy i każdego członka jego gospodarstwa domowego: paski wynagrodzenia (lub zaświadczenie o dochodach wydane przez CCSS – *certificat de revenu*), zaświadczenia o pobieraniu gwarantowanego dochodu minimalnego (*attestations de paiement du revenu d'inclusion sociale* – REVIS), o statusie bezrobotnego lub o pobieraniu emerytury bądź renty lub zaświadczenia dotyczące innych płatności za ostatnie trzy miesiące i wskazujące kwoty brutto (wyciągi bankowe nie są wystarczające);
- zaświadczenie o niepobieraniu środków z Krajowego Funduszu Solidarności (*Fonds national de solidarité*) w odniesieniu do każdej osoby zamieszkującej w gospodarstwie domowym, jeżeli gospodarstwo domowe nie pobiera żadnych środków z funduszu;
- jeżeli gospodarstwo domowe otrzymuje lub wypłaca alimenty – dokument wskazujący uiszczoną lub otrzymaną kwotę (np. wyciągi bankowe z ostatnich trzech miesięcy);
- zaświadczenie o posiadaniu lub nieposiadaniu prawa własności nieruchomości wydane przez Administrację Podatków Bezpośrednich (*Administration des Contributions Directes*) w odniesieniu do każdego członka gospodarstwa domowego;

- w stosownych przypadkach – dokumenty potwierdzające prawo własności nieruchomości położonych za granicą;
- dokumenty potwierdzające posiadanie majątku ruchomego (środków pieniężnych, oszczędności, udziałów/akcji, obligacji itd.);
- jeżeli na potrzeby gospodarstwa domowego wynajmowany jest lokal mieszkalny – odpis umowy najmu i potwierdzenie zapłaty czynszu z ostatnich trzech miesięcy;
- jeżeli gospodarstwo domowe spłaca kredyt hipoteczny – dowód płatności miesięcznej raty;
- dokumenty potwierdzające dochody uzyskane z nieruchomości i ruchomości;
- dokumenty dotyczące przedmiotowej sprawy.

8 Gdzie należy złożyć wniosek o pomoc prawną?

Decyzję o przyznaniu pomocy prawnej podejmuje prezes izby adwokackiej właściwej dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy lub wyznaczona przez niego osoba. W przypadku wnioskodawców niemających miejsca zamieszkania w Luksemburgu decyzję podejmuje prezes Izby Adwokackiej Luksemburga lub wyznaczona przez niego osoba.

9 W jaki sposób można się dowiedzieć o zakwalifikowaniu do uzyskania pomocy prawnej?

Decyzję prezesa izby adwokackiej doręcza się wnioskodawcy pocztą.

10 Co należy zrobić w razie zakwalifikowania się do uzyskania pomocy prawnej?

W decyzji prezes izby adwokackiej wskazuje imię i nazwisko adwokata odpowiedzialnego za świadczenie pomocy prawnej na rzecz wnioskodawcy i zwraca się do wnioskodawcy o nawiązanie kontaktu z tym adwokatem.

11 Kto wybiera adwokata lub radcę prawnego dla osoby, której przyznano pomoc prawną?

Prezes izby adwokackiej wyznacza adwokata wskazanego przez wnioskodawcę lub, jeżeli wnioskodawca nie wskazał adwokata lub jeżeli prezes uzna wybranego przez niego adwokata za nieodpowiedniego, kieruje się w tym względzie własnym uznaniem. Poza przypadkami, w których doszło do wystąpienia określonych przeszkód lub konfliktu interesów, adwokaci mają obowiązek stosować się do wytycznych udzielonych im w tym zakresie.

12 Czy pomoc prawna obejmuje wszystkie koszty postępowania?

Co do zasady pomoc prawna obejmuje wszystkie koszty związane z postępowaniem, procedurami lub środkami, w odniesieniu do których ją przyznano (zob. pkt 1).

Pomoc prawna nie obejmuje jednak zwrotu kosztów sądowych (*indemnités de procédure*) ani odszkodowania z tytułu nadużywania praw procesowych i prowadzenia postępowania w złej wierze.

13 Kto ponosi pozostałe koszty w razie zakwalifikowania się do uzyskania częściowej pomocy prawnej?

W przypadku przyznania jedynie częściowej pomocy prawnej – tj. 50 % lub 25 % – jej beneficjent zobowiązany jest pokryć koszty i opłaty niepokryte przez państwo (tj. pozostałe 50 % lub 75 %). Stawkę godzinową za część pracy adwokata wykraczającą poza koszty pokryte przez państwo ustala się z góry w umowie o wynagrodzenie między beneficjentem częściowej pomocy prawnej a adwokatem wyznaczonym do jej świadczenia. O ustalonej stawce należy poinformować właściwą miejscowo izbę adwokacką.

14 Czy pomoc prawna obejmuje również koszty odwołań?

Nie, w tym celu wnioskodawca będzie musiał złożyć nowy wniosek o pomoc prawną.

15 Czy pomoc prawna może zostać cofnięta przed zakończeniem postępowania (lub nawet odwołana po zakończeniu postępowania)?

Prezes izby adwokackiej może cofnąć prawo wnioskodawcy do pomocy prawnej nawet po wszczęciu postępowania lub dokonaniu czynności, w odniesieniu do których przyznano tę pomoc, jeżeli okaże się, że prawo to przyznano na podstawie fałszywych oświadczeń lub nieścisłych dokumentów. Prawo do korzystania z pomocy prawnej można również cofnąć, jeżeli beneficjent uzyska podczas trwania postępowania lub po podjęciu stosownych czynności lub w wyniku postępowania lub podjęcia tych czynności dostęp do środków finansowych, które – w przypadku, gdyby dysponował nimi w dniu wystąpienia o pomoc prawną – uniemożliwiłyby mu skorzystanie z takiego prawa. Beneficjenci pomocy prawnej lub adwokat wyznaczony do świadczenia takiej pomocy mają obowiązek powiadomić prezesa izby adwokackiej o wszelkich tego rodzaju zmianach sytuacji beneficjentów.

Decyzję prezesa izby adwokackiej o cofnięciu prawa do pomocy prawnej przekazuje się niezwłocznie Ministerstwu Sprawiedliwości (*Ministère de la Justice*). Administracja ds. Rejestrów i Nieruchomości (*Administration de l'Enregistrement et des Domaines*) jest odpowiedzialna za odzyskiwanie kwot, które wypłacono już tytułem pomocy prawnej.

16 Czy można zaskarżyć odmowę udzielenia pomocy prawnej?

Wnioskodawca może odwołać się od decyzji prezesa izby adwokackiej o odmowie lub cofnięciu pomocy prawnej do właściwego miejscowo sędziego pokoju (*juge de paix*). Jego rozstrzygnięcie jest wiążące.

Pisemne odwołanie można złożyć w sekretariacie sądu pokoju właściwego ze względu na miejsce zamieszkania powoda. Należy dołączyć po jednym odpisie dla każdej z zainteresowanych stron. Jeżeli powód nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga ani nie jest adwokatem prowadzącym działalność w tym państwie, właściwy miejscowo jest sąd pokoju miasta Luksemburg.

W odwołaniu należy podać nazwisko, imię (imiona), zawód i miejsce zamieszkania każdej z zainteresowanych stron. Należy również pokrótce przedstawić uzasadnienie odwołania i jego cel.

Sekretarz przekazuje zainteresowanym stronom wezwanie listem poleconym za potwierdzeniem odbioru. Do wezwania załącza po jednym odpisie pozwu dla każdego pozwanego. Wezwanie zawiera nazwisko, imię (imiona), zawód i miejsce zamieszkania powoda, cel wniosku oraz datę i godzinę rozprawy przed sądem pokoju. Wezwanie przesyła się z co najmniej ośmiodniowym wyprzedzeniem.

17 Czy złożenie wniosku o pomoc prawną powoduje zawieszenie biegu terminu przedawnienia?

Złożenie wniosku o pomoc prawną nie powoduje zawieszenia biegu terminu przedawnienia.

Powiązane strony

[Izba Adwokacka Luksemburga](#)

[Guichet.lu](#)

Ostatnia aktualizacja: 20/08/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów

dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.